

2324/74

DET KONGELIGE MILJØVERNDEPARTEMENT

KONTOR: MYNTGT. 2 - TLF. 11 90 90 - RIKSTELEFONER OG FJERNVALG TLF. (02) 41 79 00
POSTADRESSE: OSLO-DEP, OSLO 1

Universitetets Oldsaksamling
Fredriksgt. 2

OSLO 1

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)

Dato

5808/74 N GS/ama

29. oktober 1974

RINGERIKE KRAFTVERK - KONSESJONSSØKNAD AV 24.9.74 -
OMBYGGING AV HØNEFOSS KRAFTSTASJON

./.. Det vises til vedlagte kopi av søknad.

Dersom De har merknader til prosjektet ut fra fornminne-
interessene, ber en om underretning innen 1. desember 1974
da saken haster.

Til orientering nevnes at det skal holdes et orienterings-
møte om saken 5. november 1974 kl. 10.00 i Ringerike
Kraftverks kontor i Hønefoss. Dersom De ønsker å delta,
ber en om at de tar kontakt direkte med kraftverket.

Etter fullmakt

Kjell Hauge
Kjell Hauge

Gunnar Sauve
Gunnar Sauve

*Purringstelefon fra Sauve 9/1-75.
Muntlig fra meg, vi begynner å
til forunder
HLS*

RINGERIKE KOMMUNE
RINGERIKE KRAFTVERK

Postboks 201 - Telefon *22244

El. tils. 2. distr.
01209 - 1.10.74

AH/ED

3501 Hønefoss, 24. september 1974.

Deres ref.

Vår ref. J.nr. 2184/74.

Ark. 173.22

Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen,
Elektrisitetsdirektoratet,
Tilsynsdistrikt 2,
Postboks 5091, Majorstua,
OSLO 3.

Vedr.: Søknad om konsesjon for ombygging av Hønefoss kraftstasjon.

Hønefoss kraftstasjon består i dag av en nedre stasjon og en øvre stasjon. Begge ligger på sydsiden av Hønefossen, men på hver sin side av Hønefoss bybro. Stasjonene har følgende installasjon:

Nedre stasjon: 2 stk: aggregat á 0,34 MVA (1909 -10),
total ytelse er 0,6 MW.

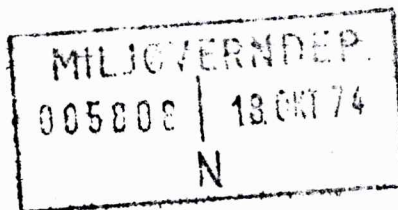
Øvre stasjon: 4 aggregat med følgende nominell ytelse:
4,0 MVA (fra 1920), 3,5 MVA (1922), 5,2 MVA (1948)
og 4,5 MVA (1958). Maksimal ytelse for øvre stasjon er ca. 11 MW.

Øvre og nedre stasjon har felles damanlegg og rørgate, og maksimal slukeevne for maskineriet i stasjonene er ca. 75 m³ pr. sek.

Midlere årsproduksjon er for stasjonene ca. 75 GWh pr. år.

Virkningsgraden for stasjonene er lav (ca. 0,7). De bygningsmessige og maskinmessige vedlikeholdsutgiftene for stasjonene har de siste år vært meget store. Likeledes er betjeningsutgiftene store da det kreves kontinuerlig vakt med 2 mann pr. skift.

Ny stasjon til erstatning for den gamle er planlagt på nordsiden av Hønefossen. Det er aktuelt med følgende installasjon som det søkes konsesjon for:

INVE--
ARKIV
SARV
3715 -9.10.74

El. tils. 2. distr.

01209-110.74

1. 1 stk. trefaset generator for ca. 30 MVA med tilhørende 12 kV apparatanlegg.
2. 1 stk. hovedtransformator 20/30/30 MVA, 24/12/12 kV.
3. 12 kV (alternativ 24 kV) kabler for 30 MVA overføringskapasitet mellom ny kraftstasjon og nåværende 24/12 kV koblingsanlegg (ca. 400 m).

Turbinen, som er av Kaplantype, vil få en ytelse på ca. 30.000 HK ved 120 m³ pr. sek. og brutto fallhøyde på 21,3 m.

././ Kartbilag 1 angir kraftstasjonens plassering. Vedlagt følger tegninger som viser snitt og plan av stasjon og dam. Alle byggverk blir liggende på egen grunn.

Bygging av stasjonen og driften av denne vil ikke medføre endringer av vannløpet og vannstander utover det som gjelder i dag. Någjeldende fallrettigheter blir gjeldende for den nye stasjonen.

Den nye stasjonen vil få en merytelse og -produksjon i forhold til nåværende stasjon på ca. 10 MW og ca. 45 GWh pr. år.

Under forutsetning av konsesjon er gitt vil byggingen starte i 2. kvartal 1975 med sikte på idriftsettelse i 2. halvår av 1977.

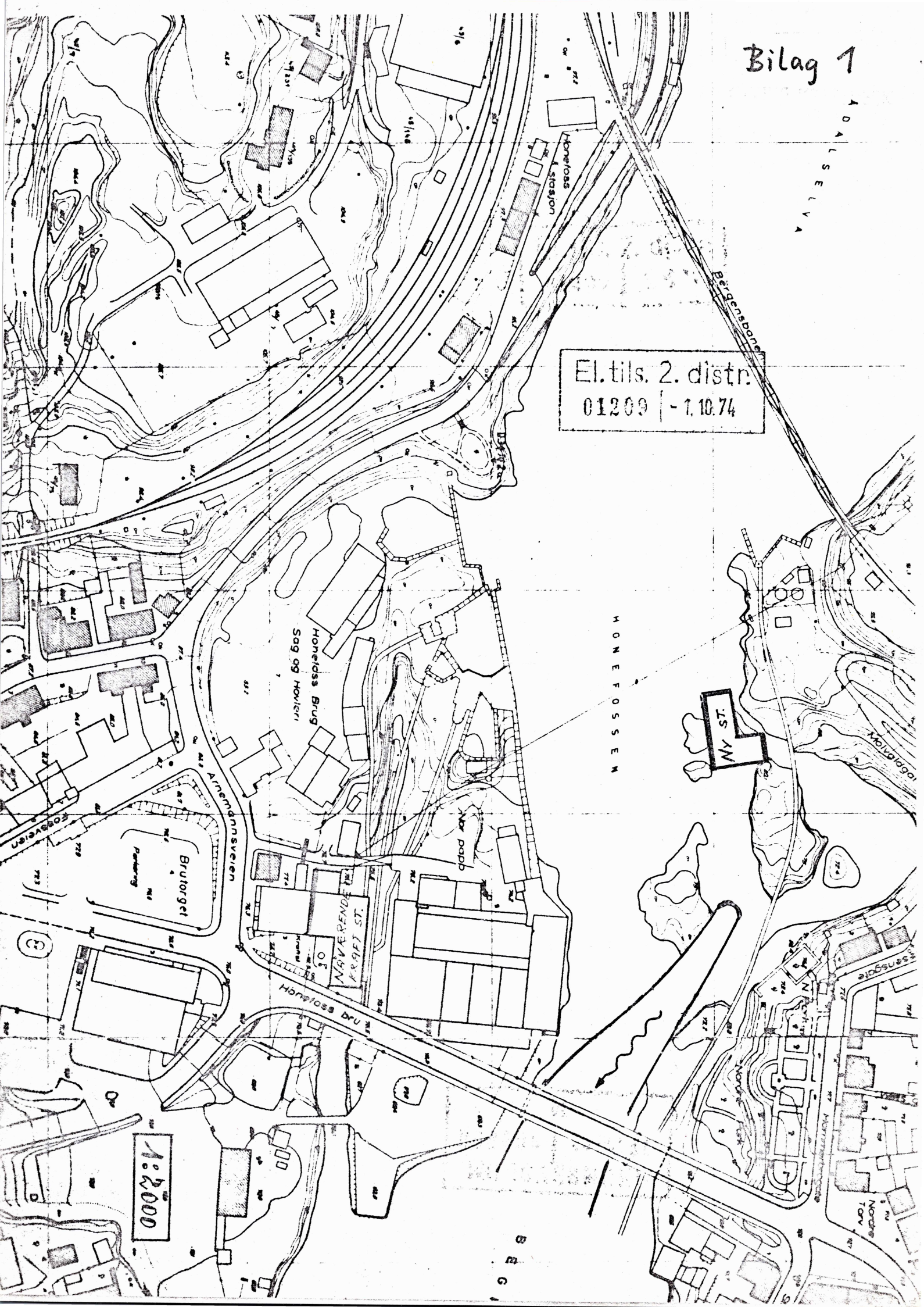
Ekstrakapasiteten ved dette prosjektet vil således komme inn på et tidspunkt med lav kraftdekning for landet under ett.

Av spesielle undersøkelser som er utført kan nevnes følgende.

././ Beregninger over lønnsomheten ved ny stasjon på kort og på lang sikt går ut fra forutsetningen av varierende varighet på nåværende stasjon. Bilag 2 viser lønnsomheten ved ny stasjon på basis av 40 mill. kr. i anleggskostnader, konstant prisnivå og med stasjonslevetid på 50 år. Lønnsomheten skulle etter dette være innlysende.

Det er videre utredet om det er økonomisk gunstig at utbyggingen skjer i to etapper med 10 års forskyvning mellom installasjon av aggregat, 1 og 2. Beregningen viser en klar økonomisk fordel ved utbygging i en etappe og da med ett aggregat.

Bilag 1

El. tils. 2. distr.
01209 - 1.10.74

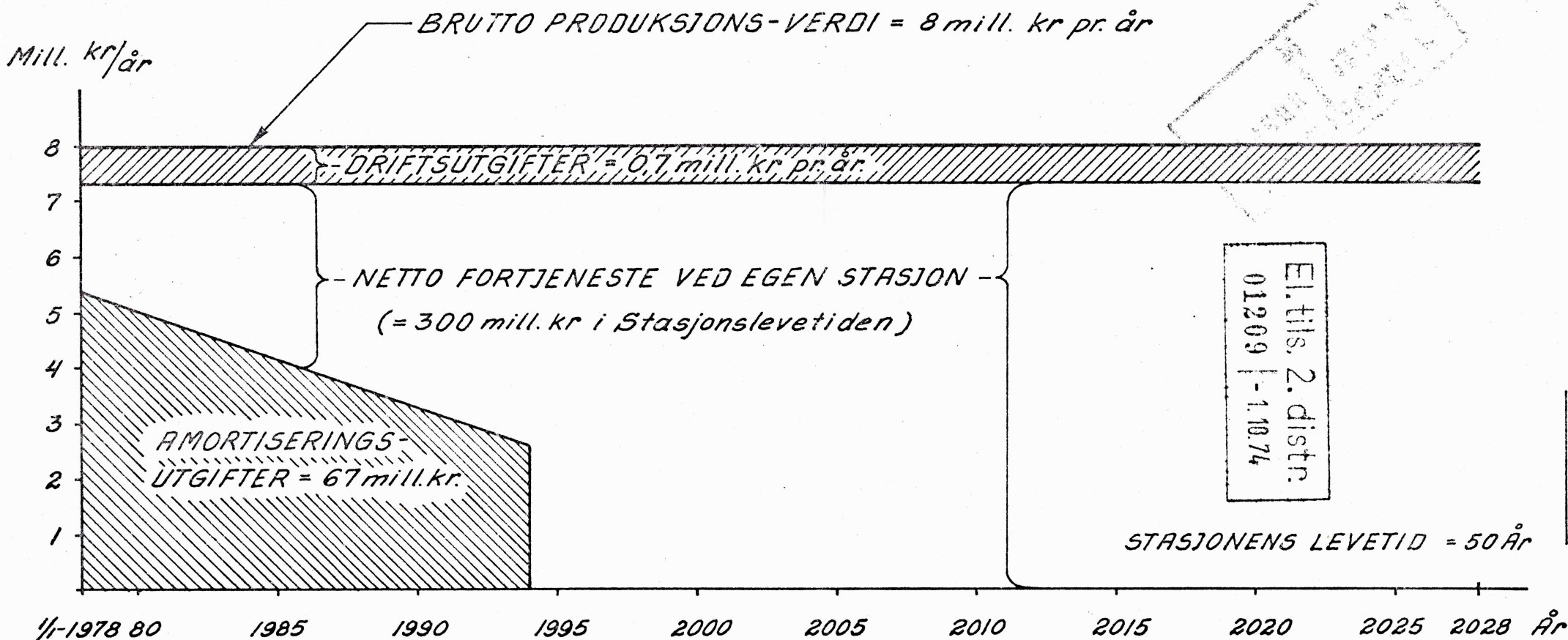
H Ø N E F O S S E N

N Y S T.

1:2000

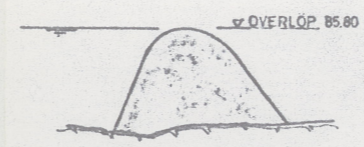
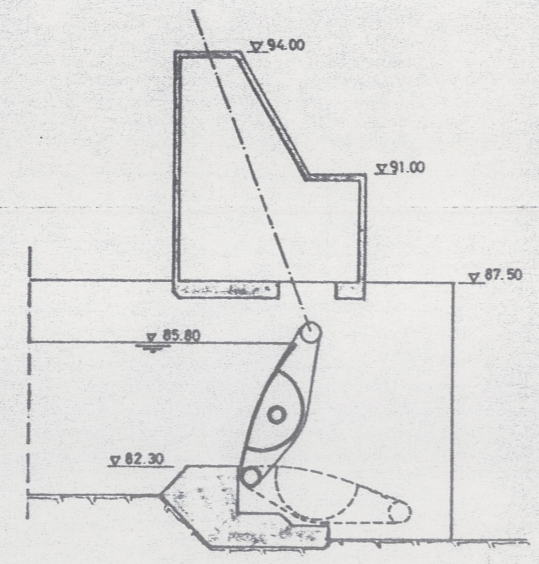
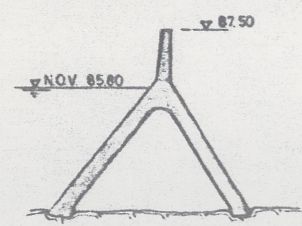
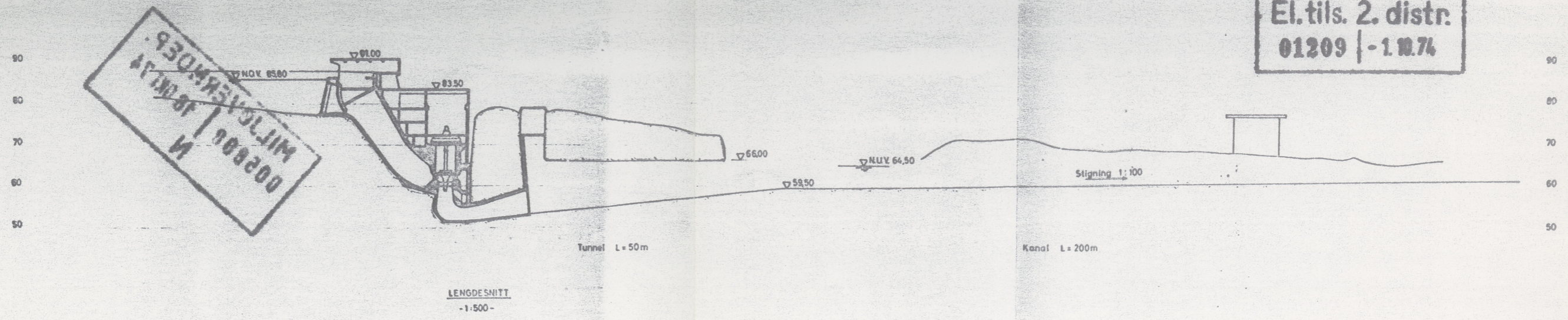
B E R G

OVERSIKT OVER PRODUKSJONSVERDI OG
FORRENTNING AV NEDLAGT KAPITAL (67 mill. kr)

El. tils. 2. distr.
01209 | - 1.10.74

El. tils. 2. distr.
01209 | -1.10.74

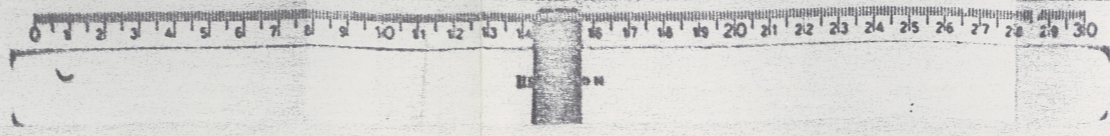
HENVISNING
TEGN 260-013 OVERSIKT

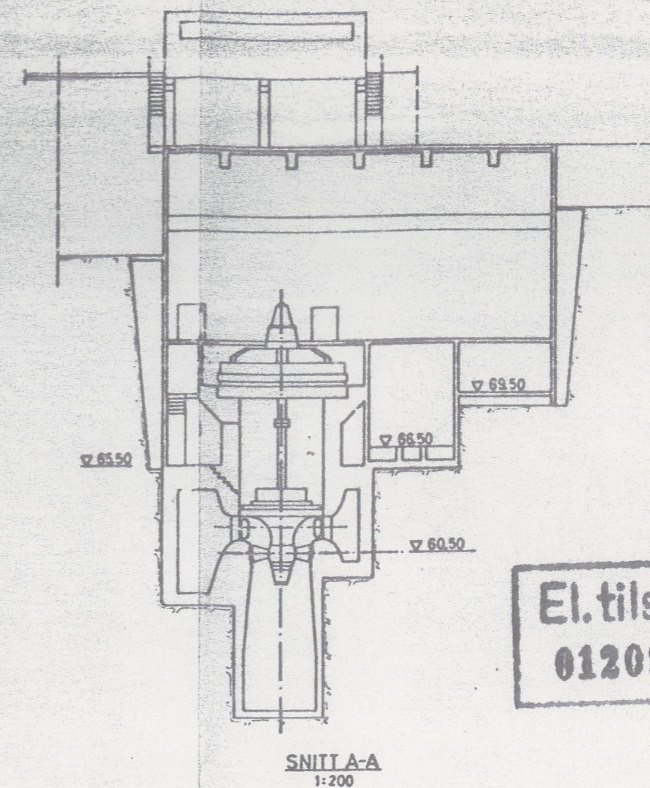
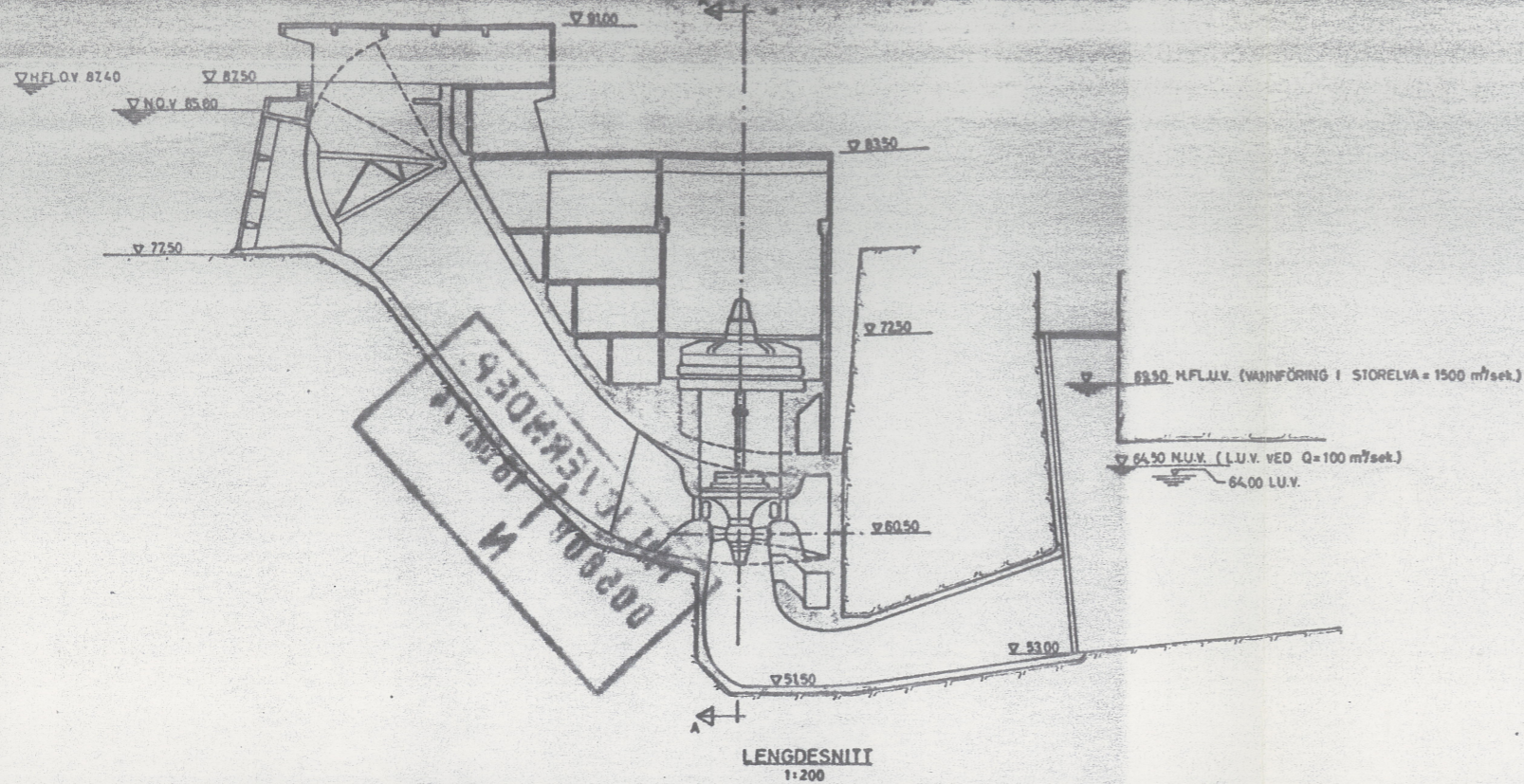
ARKIV
SAKSBEH.
NVE-E
5715 -9.10.74
KAMMAREN
OFF.
U.O.

RINGERIKE KRAFTVERK

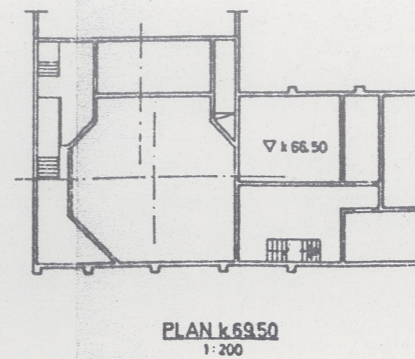
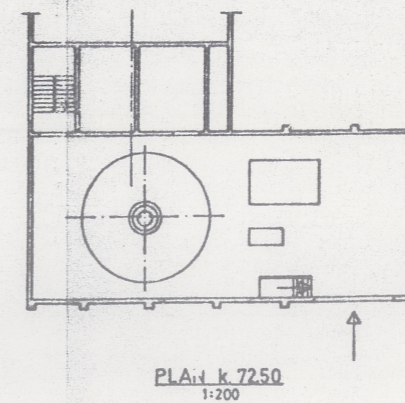
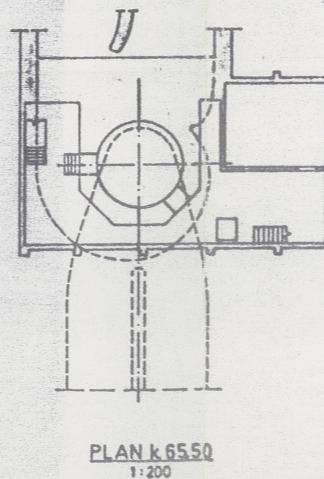
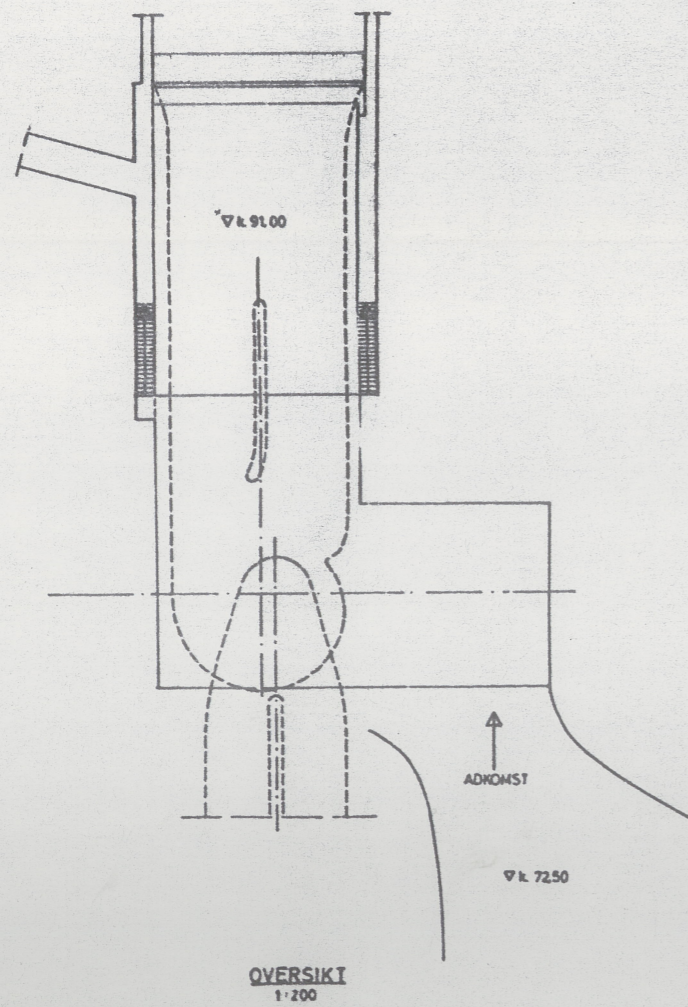
Forandring	Nr.	Sign.	Dato
RINGERIKE KRAFTVERK HONEYFOSS KRAFTSTASJON	1:500	Tegn. I B	20.11.65
	1:100	Trac.	
Lengdesnitt av anlegget fjell og dammer			Erstatning for 260-009
			260-014

INGENIØR CHR. F. GRØNER

El. tils. 2. distr.
01209 | -1.11.74

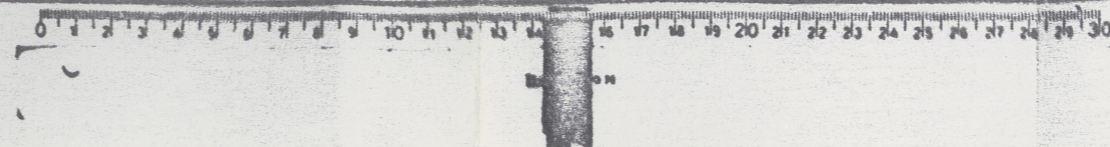

INSTALLASJON
KAPLANTURBIN 25000 HK
VED $Q_{maks} = 100 \text{ m}^3/\text{sek}$
GENERATOR 24000 KVA
TRANSFORMATOR 10/22 KV

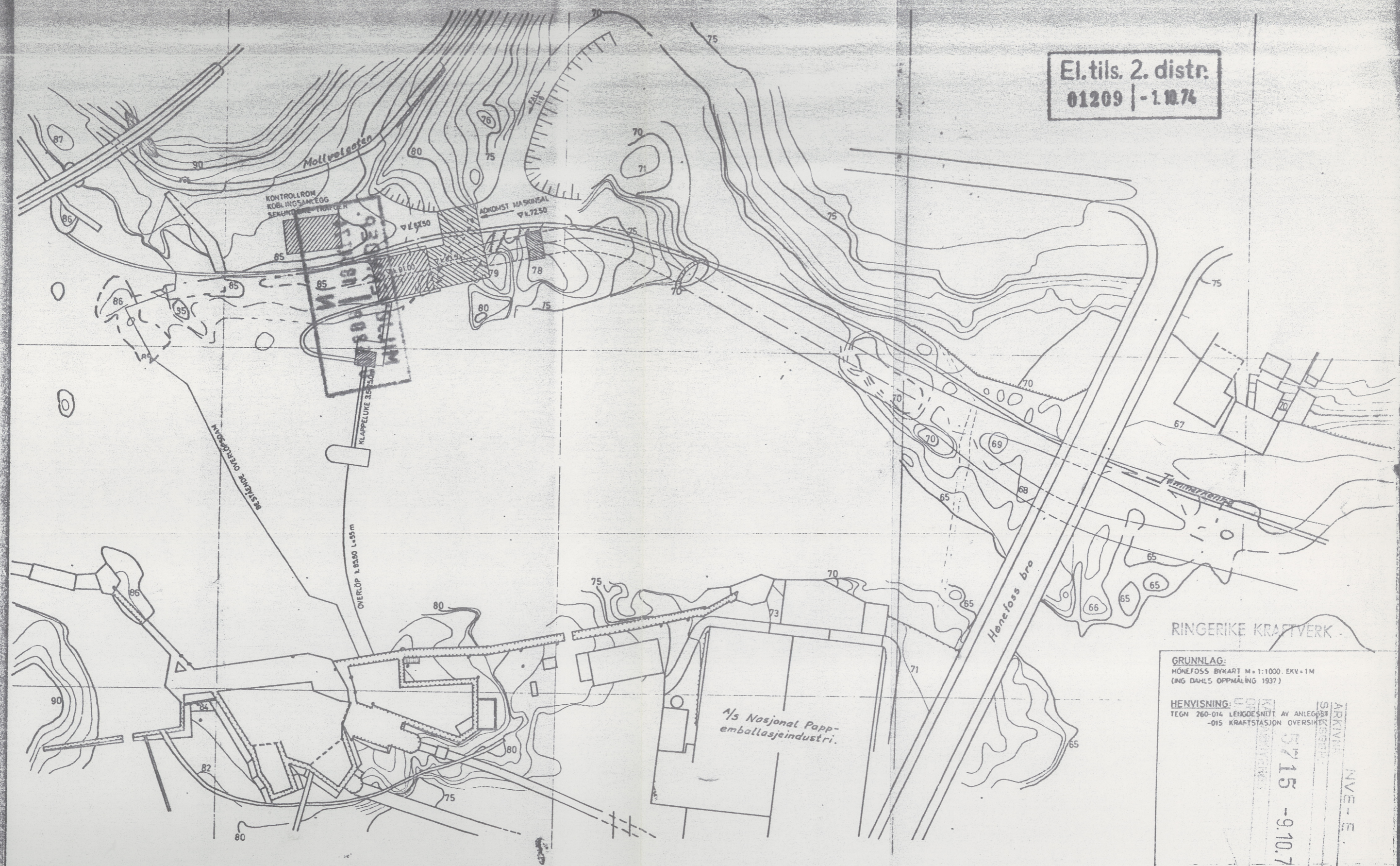
ARKIV
SAKSER
NVE-E
15 - 9.10.74

RINGERIKE KRAFTVERK

Forandring		Nr.	Sign.	Dato
RINGERIKE KRAFTVERK, HØNEFOSS KRAFTSTASJON	Målstokk	1:200	10.11.65	10.11.65
	Arkiv	OK	25.11.65	
KRAFTSTASJON OVERSIKT		Etablert for 260-010		
		260-015		
INGENIØR CHR. F. GRØNER				

El. tils. 2. distr.
01209 | -1.10.74

RINGERIKE KRAFTVERK

GRUNNLAG:
HØNEFOSS BYKART M=1:1000. EKV=1M
(ING DAHL'S OPPMÅLING 1937)

HENVISNING:
TEGN 260-014 LEIINGESNITT AV ANLEGG
-015 KRAFTSTASJON OVERSIKT

5715 -9.10.74

ARKIV
SØKESBOK
INVE-E

PLAN
1:1000
EKV. = 1M.

RINGERIKE KRAFTVERK HØNEFOSS KRAFTSTASJON	1:1000	17.11.65

OVERSIKT	260-007	260-013

INGENIØR CHR. F. GRØNER

J. nr. 130/75

Sendes uten følgeskriv
Universitetets Oldsaksamling
fra MILJØVERNDEPARTEMENTET
Avdelingen for naturvern og friluftsliv

Norges vassdrags- og elektrisi-
tetsvesen
Elektrisitetsdirektoratet
Boks 5091 - Majorstua
OSLO 3

Top Asher
Hønefoss By

5715 E-74 TJN:EM

7281/74 N GS/TOF

14. januar 1975

RINGERIKE KRAFTVERK - KONSESJONSSØKNAD AV 24. SEPTEMBER
1974 - OMBYGGING AV HØNEFOSS KRAFTSTASJON

Det vises til Deres brev av 18. oktober 1974.

Saken er herfra i brev av 29. oktober 1974 forelagt:

1. Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk,
2. Statens forurensningstilsyn (SFT),
3. Fylkesmannen/fylkesfriluftsnemnda i Buskerud,
4. Universitetets Oldsaksamling,
5. Norges Jeger- og Fiskerforbund,
6. Buskerud Natur- og Miljøvernforening.

./.

En har mottatt uttalelse fra SFT av 11. desember 1974 og fra fylkesmannen av 19. desember 1974, jfr. vedlagte kopier. Oldsaksamlingen har grunnet sakens hastekarakter pr. telefon meddelt at det ikke finnes fornminner i det aktuelle område. Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk vil avgi uttalelse med det første, og kopi av uttalelsen vil bli sendt NVE så snart den foreligger.

En ber om å bli kjent med NVE's avgjørelse i saken.

Gjenpart av dette brev er sendt Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk.

Etter fullmakt

Kjell Hauge

Gunnar Sauve

Vedlegg

738/75

DET KONGELIGE MILJØVERNDEPARTEMENT

KONTOR: MYNTGT. 2 - TLF. 11 90 90 - RIKSTELEFONER OG FJERNVALG TLF. (02) 41 79 00
POSTADRESSE: OSLO-DEP, OSLO 1

Universitetets Oldsaksamling
Fredriksgt. 2

OSLO 1

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)

Dato

1399/75 N GS/LØ

2. april 1975

RINGERIKE KRAFTVERK - TILLATELSE TIL OMBYGGING AV HØNEFOSS
KRAFTSTASJON.

Det vises til brev herfra av 29. oktober 1974 og telefonsamtale 10. januar 1975 mellom Christensen hos Dem og Sauve, her.

./. Vedlagt oversendes kopi av tillatelsen datert 11. mars 1975.

Etter fullmakt

Kjell Hauge
Kjell Hauge

Gunnar Sauve
Gunnar Sauve

Vedlegg

NORGES
VASSDRAGS- OG ELEKTRISITETSVESEN

Sendes Miljøverndepartementet
til underretning
Jfr. Deres jnr. 1025/75 N GS/ama 26/2-75
NORGES VASSDRAGS- OG ELEKTRISITETSVESEN

[Handwritten signature]

Ringerike Kraftverk
Postboks 201

3501 HØNEFOSS

MILJØVERNDEP.
001399 | 12 MRS. 75
N

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)

Dato

Vedlegg

Jnr. 5715/7648 E-74
TJN:NG

11 MARS 1975

I medhold av lov av 19. juni 1969 og bemyndigelse gitt av Industridepartementet 20. januar 1971 (jfr. kongelig resolusjon av 15. januar 1971), samt under henvisning til søknad av 24. september 1974 og brev av 16. januar 1975 gir Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen herved

RINGERIKE KRAFTVERK

tillatelse til i Hønefoss i Buskerud fylke å bygge ny Hønefoss Kraftstasjon. Kraftstasjonen tillates utført med følgende installasjoner:

1. 1 stk. 26 MVA trefaset generator med spenning 12 kV.
2. 1 stk. 26/26/26 MVA transformator med omsetning 24/12/12 kV.
3. 24 kV kabler for overføring mellom ny kraftstasjon og nåværende 24/12 kV koplingsanlegg.
4. Nødvendig høyspennings apparatanlegg for de ovenfor nevnte punkter.

I svar svar med forvaltningslovens § 27, 3. ledd gjøres oppmerksom på at anngien til innen 3 uker fra underretning om vedtaket er kommet fram - å bli lagt NVE's vedtak til Industridepartementet jfr. forvaltningslovens kapittel VI. Eventuell klage skal sendes gjennom NVE

Tillatelsen gis på følgende spesielle vilkår:

1. Produksjonssamarbeide.

Konsesjonaren er forpliktet til å la kraftverket delta i produksjonssamarbeid med andre kraftverk i vassdraget, distriktet eller på landsbasis med henblikk på en bedre utnyttelse av landets kraftforsyningssystem. Dersom det kan godtgjøres at konsesjonaren herunder påføres vesentlige tap eller utgifter, skal dette kompenseres. Kompensasjonen kan skje i form av penger eller elektrisk kraft. Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen kan treffe nærmere bestemmelse om kraftverkets deltakelse i produksjonssamarbeid. Om uenighet, blir også kompensasjonen å avgjøre av NVE.

Konsesjonaren er forpliktet til å gå inn for et slikt samarbeid i reguleringsforeninger eller samarbeidsorganer som treffer bestemmelser om vassdragets regulering og manøvrering.

2. Forurensning.

Omlegninger av vann- og kloakkledninger m.v. samt eventuelt andre tiltak som må gjennomføres på grunn av at forurensningstilstanden i elven eller deler av den blir forverret som følge av byggingen av kraftstasjonen, forutsettes bekostet av anlegget.

3. Fiske.

I.

Konsesjonaren plikter å påse at han selv, hans kontraktører og andre som har med anleggsarbeidet og kraftverksdriften å gjøre, i rimelig grad forebygger fare for tilslamming og annen forurensning i vassdraget og for øvrig søker å unngå skade på fiskebestanden nedenfor kraftverket.

II.

Dersom bygging av laksetrapp(er) i Hønefossen blir aktuelt, plikter konsesjonæren etter nærmere bestemmelser av departementet eller skjønn å dekke de merkostnader som anlegget medfører for bygging av trappen(e), samt avgi nødvendig grunn og vann av hensyn til denne (disse).

4. Naturvern.

Konsesjonæren plikter å forelegge NVE detaljerte planer for de landskapsmessige forhold. Arbeidet kan ikke iverksettes før planene er godkjent av NVE.

Konsesjonæren plikter ved planleggingen og utførelsen av anlegget i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å sørge for at hoved- så vel som hjelpeanlegg får en best mulig utforming. Masseuttak og plasseringen av stein og/eller jordmasser skjer i samråd også med stedlige myndigheter. Konsesjonæren plikter å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som trengs for gjennomføring av pålegg som blir gitt i samband med denne post. Konsesjonæren plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdet. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift. Utgiftene som er forbundet med tilsyn for de forhold som er nevnt ovenfor dekkes av konsesjonæren.

5. Naturforekomster.

Konsesjonæren plikter i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å unngå ødeleggelsen av naturforekomster og områder, når dette er ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner. Sifrent slike ødeleggelse ikke kan unngås, skal statens naturvernråd underrettes i god tid på forhånd.

15. Nedlegging av anlegget.

Når konsesjonen løper ut, kan hovedstyret pålegge konsesjonæren å ta bort anlegget eller en del av det innen en viss frist. Det samme gjelder dersom konsesjonen faller bort eller anlegget blir nedlagt før konsesjonstiden løper ut eller Elektrisitetstilsynet finner at anlegget ikke blir holdt godt nok vedlike når det er ute av drift en tid. Blir pålegget ikke etterkommet, kan Hovedstyret la anlegget eller vedkommende del av det bortta for eierens regning.

16. Naturfredning.

Det påhviler konsesjonæren i den utstrekning hvori dette kan skje uten særlige vanskeligheter og utgifter, å unngå ødeleggelser av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og steder som kan antas å ha vitenskapelig eller historisk betydning.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Landsforeningen for naturfredning i Norge i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Konsesjonæren plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene, i den utstrekning det er mulig uten uforholdsmessige omkostninger, å dra omsorg for at de ferdige anlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget.

Om nåværende bestemmelser gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

Etter fullmakt

Gunnar Vatten